

HANGYA

Együtműködés a vezetők és tagok között.

A szövetkezeti ügyintézés lényeges könnyedségét az a körülmény biztosítja, ha a vezetők egymás iránti bizalma megvan. Ha az intézkedésekből egy-két vezető makacs és erőszakos magatartásával nem iparkodik kizárni azokat, kik tapasztalataikat a szövetkezeti működés terén szerezték. A szövetkezet vezetése egyedül csak a nagy többség jóindulatának és bizalmának biztosítása mellett lehetséges. Nagyon hibás és a békés munka vezetése közepette tarthatatlan az a felfogás, hogy egy ember véleményét, vagy akaratát minden eszközzel, a mi esetleg rendelkezésére áll, a tagok tömegére erőszakolja és a közhangulattal még akkor is harcba szálljon, ha érzi, hogy vajmi kevés igaza van, vagy ha belátja, hogy intézkedései téveseknek és károsoknak bizonyultak, mégis megmenteni kívánja azt az elvét, hogy: „a császár nem tévedhet.”

Példák állanak már rendelkezésünkre, hogy a szövetkezet fejlesztésének és virágzásának mekkora akadálya egy egy szövetkezeti vezető ilyen hibás magatartása, mert az a tagok ellenszenvét váltja ki és szembe állítja a vezetőket a vezetettekkel. Ennek, a szövetkezetre nézve veszélyes állapotnak azután az a következménye, hogy az igazi cél kikapcsolásával az „együtműködés” személyi harcokká fajul, a tagok pártokra oszlanak s a vereséget szenvedett párt állandó és tulszigoru bírálatban részesíti a vezetőt, oly hibákat is az ügyvitel rovására írva, amelyek tulajdonképpen a viszonyok nehézségeiből folyók.

Ezt a szövetkezet egész működését megbénító állapotot mind csak a szimpáthia és a bizalom kérdése idézi elő. A tagok ezirányú véleményével nem szabad tehát soha makacsul szembe helyezkedni, a vezetést mindig az egész igazgatóság, esetleg a felügyelők bevonásával az ügyvitel részleteinek az ismerettségével kell minden érdeklődő előtt népszerűvé tenni, keresni mindig azokat az érdekeket, melyek a versengő feleket összefűzik és a legnagyobb jóakarattal, de ha kell, a legmesszebbmenő eréllyel kell kiküszöbölni minden olyan ellentétet és akadályt, mely természeténél fogva is a békés együtműködés útjába áll.

Az összes tagokat, de lehetőleg a tagok többségét képviselő vezetőség összeállítása olyan magas szövetkezeti

érdek tehát, melyet minden hivatott szövetkezeti vezetőnek fel kell ismernie és minden igyekezetével minden jóakarattal csak a cél szemelött tartása mellett oda kell hatni, hogy különösen a község intelligenciája a legteljesebb és legharmonikusabb összeműködésre egyesüljön a szövetkezet vezetésében,

Ha az együtműködés feltételeit a legmesszebbmenőleg nem kutatjuk és azokat megteremteni nem iparkodunk, olyan mulasztást követünk el, mely az eszme rovására megmérhetetlen erkölcsi károkat okozhat és egyébként minden érdemleges munkánkat veszélyezteti, a szövetkezeti vezetés állandóbb jellegét lehetlenné teszi, holott az állandó vezetők által az ügyvezetést biztosítani a legnagyobb előnyt jelenti a szövetkezetre nézve. A közelgő évi közgyűlések alkalmából jelen cikkünk szempontjait jóindulatulag ajánljuk szövetkezeteink vezetőinek figyelmébe.

A központ közleményei.

Ellenőrzés. Január hó 1-től a Hangya központ összes szövetkezetei, így a nagyváradi kirendeltségünk körzetébe beosztott szövetkezetek ellenőrzési munkálatait is a nagyenyedi központ fogja irányítani. Levelek ellenőrzési ügyben tehát csak a nagyenyedi központhoz intézendők. Ellenőrök kiszállása iránt csak a nagyenyedi központ intézkedhetik, ellenőrt legalább 2—3 héttel a kiszállás időpontja előtt kell kérni a központtól, ellenesetben a kiszállásról az ellenőrt nem lehetne idejében értesíteni. Soronkívül ellenőrt csak megindokolt esetben küldhet a központ.

A törvényszékekhez intézendő időszakai kérvények és bejelentések tárgyában szövetkezeteink figyelmébe ajánljuk a következőket:

Iparkodjék minden szövetkezet törvényes kötelességének oly időben eleget tenni, hogy a törvényszékeket sürgetési munkákkal ne terhelje s ne kényszerítse „cégtörlesztés mellett” intézni hozzá felhívásokat. Így szövetkezeteink hasznos munkája nyugodt és biztos lesz.

Melyek ezek a kötelezettségek? 1. *Minden negyedévben* jelenteni kell az üzletrészes tagok között előfordult *változásokat*. Kik léptek ki, kik léptek be tagokul. Ha nem történt változás, röviden azt is kell jelenteni. 2. *Minden év végén* be kell terjeszteni az üzletrészes tagok *betűrendes névsorát*. Ezeket a bejelentéseket igen sok szövetkezet mulasztja el. 3. *Minden év üzleti első felében*, de a rendes mérleg megállapító közgyűlés után 15 nap alatt be kell terjeszteni az *előző évi mérleget*. A bejelentésnél következőkre kell figyelemmel lennünk:

a) a kérvényhez melléklendő a *közgyűlési jegyzőkönyv eredetiben vagy hiteles másolatban*; b) igazolandó, hogy a közgyűlés *szabályszerűen hirdetve lett* (hírlap példány melléklendő); c) melléklendő az *eredeti mérleg*, melyet az *igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjai* sajátkezü aláírásukkal láttak el.

Ha a közgyűlés új igazgatósági tagokat is választott, úgy d) ezek *cimpéldányai* is melléklendőek három példányban. A cimpéldányokat az igazgatóság tagjai közjegyző, vagy a törvényszék előtt írják alá, ki aláírásukat hitelesíti.

Ezek az időszaki bejelentések, miután azzal törvényes kötelességet teljesít a szövetkezet, *bélyegmentesek*. Az igazgatósági tagok bejegyzése után azonban rendes bélyegilleték fizetendő.

Szövetkezeteink egy része még mindig nem terjesztette be az 1919 évi mérlegét. Ezeket külön figyelmeztetjük, hogy haladék nélkül pótolják azt a mulasztást. Ezúttal külön is összes szövetkezeteink figyelmébe ajánljuk, hogy a mérleget az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok *aláírni* tartoznak s csak az ilyen mérleg van szabályszerűen kiállítva. Ezt az alakírágot ne mulasszuk el!

Alapszabály módosítás. Még mindig vannak Hangya szövetkezetek, amelyek a Nagyenyeden szervezett új központhoz való csatlakozásuk igazolására az alapszabályokat módosító közgyűlési jegyzőkönyvet nem terjesztették be a központunkhoz, holott a belépési szándékukat a törzskönyvi lap aláírásával kinyilvánították.

Tekintettel arra, hogy e közgyűlési jegyzőkönyvre a csatlakozás igazolása szempontjából feltétlenül szükségünk van, ez alkalommal is kérjük a szövetkezetek vezetőségét, hogy a már megtartott alapszabály módosító rendkívüli közgyűlésről felvett jegyzőkönyv egy példányát késsedelem nélkül küldjék be a központhoz, illetve a netaláni akadályt hozzák a központ tudomására. Amennyiben egyik-másik szövetkezet azért késik a jegyzőkönyv beküldésével, mert a közgyűlést még nem tartotta meg, úgy a vezetőség intézkedjék az alapszabály módosító közgyűlés haladéktalan összehívására annál is inkább, mert a hatóságok gazdasági kérdésekben a gyűlékezést a volt Kormányzó Tanács 2190—920. III. B. sz. rendelete értelmében engedélyezik.

Minthogy áruellátásra és az ügyvitel irányítására és ellenőrzésére csak az a szövetkezet tarthat igényt, amely a csatlakozását igazolta, a közgyűlési jegyzőkönyv sürgős beküldése a szövetkezetnek fontos érdeke. Ha a szövetkezet még a törzskönyvi lapot sem küldte volna be, úgy kérjük annak is azonnali beterjesztését.

Rézgálic szükségletét szövetkezeteink nagyobb része még nem jelentette be központunknak. Már első felhívásunkkor is rámutattunk január hó 23 án megjelent Hangya lapunkban a bejelentések sürgős megtételének fontosságára, mert csak ha az összes a szövetkezeteink által igénybe venni kívánt rézgálic szükségletet megismerhetjük, kezdhünk érdemleges tárgyalásba annak beszerzése iránt. Tekintve, hogy egy gyár már több vagon 98%-os kristályos rézgálicot kínált fel a Hangyának, nem akarjuk elmulasztani ez alkalmat, hogy

a szőlősgazdákat szövetkezeteink után már jóelőre elláthatjuk a szükséges rézgáliccal.

Ezért még egyszer felhívjuk szövetkezeteink ügyvezetőit, hogy sürgősen írják össze tagjaiknak rézgálic szükségletét és azt közöljék központunkkal azonnal. A rézgálic árát a gyárral létesítendő megegyezésünk után közölni fogjuk szövetkezeteinkkel.

Megérkeztek raktárunkba a gazdasági munkálatokhoz szükséges eszközök. Hogy még a gazdasági év kezdete előtt idejébe megkaphassák szövetkezeteink ez iránti szükségleteiket, ezért sürgősen küldjék be a rendelést központunkhoz a *kasza, kaszakellékek, kapa, ásó és lapát* árukra vonatkozólag.

Egy vagon táblaüveg érkezett raktárunkba, különféle méretben. Felkérjük szövetkezeteinket, hogy táblaüveg szükségletüket is rendeljék meg mielőbb, mert a megrendeléseket a készlet arányában fogjuk eszközölni, hogy ez által minden szövetkezetünk hozzájuthasson táblaüveghez.

A szállításra vonatkozólag közöljük szövetkezeteinkkel, hogy nagy utánjárással sikerült néhány vagonhoz jutnunk s így megkezdhetjük szövetkezeteink megrendelt áruinak leszállítását. Ez alkalommal Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely, Székelyudvarhely, Barót és Fogaras áruelosztó gócpontokhoz indítottunk csoportkocsikat az ezen gócpontokhoz tartozó szövetkezetek áruival. A többi áruelosztó gócpontokhoz is legközelebb indítani fogunk csoportkocsikat.

A bor és szesz megrendeléseket is a csoportkocsik után leszállítjuk szövetkezeteinknek. A hordós borok a szállításnál rendszeresen megtörnek és egészen más ízt vesznek fel. Ezért a beérkezett bort lehetőleg enyhén levegőjű pincében helyezjük el, 2-3 hétig hagyjuk pihenni és csak azután kezdünk a togyasztásához. Ha a hordót megkezdjük, úgy azt 24 óra alatt le kell fejteni oly módon, hogy a fennmaradt mennyiség zárt, teli edényekbe, (kisebb hordókba, vagy üvegekbe) kerüljön. A fa és szeszes hordóink kezelésére nézve az utasításokat következő cikkünk foglalja magába.

A hordó kezelés sajnos szövetkezeteinknél teljes mellék kérdést képez, holott a mai viszonyok között a hordókészlet nemcsak tetemes berendezési összeget jelent, hanem elpusztulása esetén anyagihiány miatt csaknem pótolhatatlan. Ennek dacára évenként hatalmas összeget tesz ki a gondatlanság és helytelen kezelés folytán teljesen tönkre ment hordók értéke. Gondatlanság folytán nagy kárunk van a hordókban az által is, hogy szövetkezeteink a kölcsön hordókat más folyadék céljára is felhasználják, mint amire eredetileg a hordó rendeltetve van (szeszes hordókat vízzel mossák, benzinnel vagy olajjal töltik meg, boros hordókat ecet vagy pálinka tartására használják fel).

Ennek elkerülése végett ezúton is felhívjuk szövetkezeteink figyelmét arra, hogy a kölcsönhordókat 1. a szeszes hordókat a szesz kiürítése után minden mosás mellőzésével, érintetlenül küldjék vissza, 2. a pálinkás és boros hordókat mossák ki, azután pro hlt-kéni 4 gramm kénnel kénezzék be. Ha a szállítási viszonyok miatt hosszabb ideig nem küldhetik be a hordókat, úgy a kénezést havonként ismételjék.

A szeszes hordókat zárt helyen, a fahordókat lehetőleg száraz pincében ászok fákön helyezték el, de semmi esetre sem szabadban, ahol az időjárás viszontagságainak vannak kitéve, mert ezáltal a hordók rövid idő alatt elpusztulnak.

Nem mulaszthatjuk el figyelmeztetni az ügyvezetőket arra nézve is, hogy ha az edények nem kerülnek teljesen tiszta és ép állapotban vissza központunkhoz, úgy azokat nem vehetjük vissza és kénytelenek leszünk azoknak teljes értékével az illető szövetkezetet megterhelni.

Ezen felhívásunkra kérjük állandóan figyelemmel lenni, mert ily módon elkerülhető a

hordók hamaros elpusztulása és az ezáltal érhető nagy veszteség.

Ne adjunk hitelbe. Nehány év előtt mindössze egy-két olyan szövetkezet volt, amelyik a központ gyakori figyelmeztetésére teljesen beszüntette a hitelezést, ma azonban a jelenlegi nehéz pénzügyi viszonyok között valamennyi szövetkezetnek be kell látnia, hogy a hitelezés a legbővebb forrása minden a szövetkezetre származó bajnak. Ott, ahol egyes igazgatóságok gyöngye ellenőrzése miatt egy-egy lelkiismeretlen üzletvezető könnyelműen hitelez s ezáltal a szövetkezet forgókéjétől állandóan nagyobb összeg vonatik el, gondolni sem lehet a szövetkezet egészséges fejlődésére, még ha látszólag talán emelkedik is a forgalom. A mértéktelenül hitelező szövetkezetnél lépten-nyomon keletkeznek olyan bajok, amelyeknek elhárítása vagy orvoslása úgy anyagi, mint erkölcsi áldozatába kerülhet a szövetkezetnek.

Ennek elkerülhetése és megelőzése végett nyomatékosan felkérjük szövetkezeteink igazgatóságait, hogy az üzletvezetőket a kihitelezéstől szigorúan pénzbírság terhe mellett tiltsák el, hetenként legalább három ízben vegyék át a napi bevételeket, szigorúan kísérik figyelemmel, hogy a napi bevételek a szövetkezet árukészletével arányban állanak-e, hogy azok összege arányosan, az árukészlet értékével csökken-e, vagy emelkedik. Kérjük fel az ügyvezetőket, hogy a hitelkönyvet hetenként legalább egyszer szigorúan vizsgálják meg és hogy a hitelező üzletvezető nevét azonnal jelentsék be a központunknak. Az ilyen üzletvezető azonnali kicseréléséről nemcsak gondoskodni fogunk, hanem az igazgatóság irásbeli utasítása nélkül adott hiteleket áruhiánynak és hűtlen vagyon kezelésnek fogjuk minősíteni és az üzletvezető óvadékából, vagy bárhol található vagyonából, szolgálati szerződése értelmében, mint áruhiányt azonnal levonásba hozzuk és a szövetkezet számára minden törvényes eszközzel biztosítjuk.

Az eddig nyújtott hitelezések azonnali és sürgős behajtása iránt szíve-kedjék a legszigorubb intézkedéseket megtenni és arra szükség esetén központunk támogatását is kéri.

Jóindulatulag figyelmeztetjük szövetkezeteink vezetőit, hogy a kellő ellenőrzés elmulasztásából és a kihitelezések behajthatatlanságából, vagy más természetű hátrányaiból a szövetkezetet ért kárért az alapszabályok 39. paragrafusára szerint is törvényes anyagi felelősséggel tartoznak.

HIRDETÉSEK.

Görgényszentimre fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi április hó 24-én d. u. 1 órakor a község házában 1919. évi közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 23. §-a értelmében, meghívhatók azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 1-ső napján tartatik meg, mely, tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása, 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Netaláni indítványok. 1919. év december 31-én a tagok száma 386, üzletrészeinek száma pedig 606 volt; kilépett 11 tag 13 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Görgényszentimre, 1921. január hó 12-én. Az igazgatóság.

Görgényszentimre fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi április hó 24-én d. u. 2 órakor a község házában 1920. évi közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 23. §-a értelmében, meghívhatók azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 1-ső napján tartatik meg, mely,

tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 386, üzletrészeinek száma pedig 663 volt; az év folyamán belépett 3 tag 60 üzletrésszel; kilépett 3 tag 3 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Görgényszentimre, 1921. január hó 13-án. Az igazgatóság.

Tancs és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi április hó 24-én d. u. 2 órakor a község házában 1919. évi közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 23. §-a értelmében, meghívhatók. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Netaláni indítványok. 1919. év december 31-én a tagok száma 370 üzletrészeinek száma pedig 535 volt; az év folyamán kilépett 52 tag 53 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Tancs, 1921. jan. hó. 22-én.

Az igazgatóság.

Tancs és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi április hó 24-én d. u. 4 órakor a község házában 1920. évi közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 23. §-a értelmében meghívhatók. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 362, üzletrészeinek száma 527 volt; az év folyamán kilépett 8 tag 8 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. — Tancs, 1921. január hó 22-én. Az igazgatóság.

Berezstelke és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi április hó 24-én d. u. 1 órakor a község házában 1918. évi közgyűlést tart, melyre a tagok, az alapszabályok 23. §-a értelmében, meghívhatók azzal, hogy ha a tagok kellő számmal meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 1-ső napján tartatik meg, mely, tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Netaláni indítványok. 1918. év december 31-én a tagok száma 106, üzletrészeinek száma pedig 179 volt. Az év folyamán belépett 5 tag 7 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Berezstelke, 1921. január hó 18-án.

Az igazgatóság.

A mellékletet szerkeszté:
DR. HARMATH JÁNOS

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED.

Kiadó:

TÖRÖK BALINT

sz. E. O. E. titkára.

Megjelenik hetenként.